

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Povećanje transparentnosti javnih preduzeća i javnih ustanova

Analiza stanja i preporuke za Javno preduzeće za
upravljanje gradjevinskim zemljištem i putevima “Put”
Krupanj

Transparentnost Srbija

Avgust 2021

Ova publikacija je omogućena podrškom Projekta za odgovornu vlast USAID GAI. Stavovi i izneta mišljenja pripadaju isključivo organizaciji Transparentnost Srbija.

O projektu i analizi

Analiza stanja i preporuke rezultat su rada u okviru projekta “Technical Assistance for Increasing Transparency of Local Public Enterprises (LPE) and other Local Public Institutions (LPI)” koji Transparentnost Srbija realizuje kao deo podrške koji GAI projekat USAID-a pruža lokalnim samoupravama u Srbiji na povećanju transparentnosti i odgovornosti.

Projekat predviđa saradnju sa četiri jedinice lokalne samouprave kako bi se podigao nivo transparentnosti u vezi sa javnim preduzećima i javnim ustanovama čiji su osnivač. Na osnovu analize postojećeg stanja na sajtovima JLS i njihovih JP (kao i JU), predviđeno je da TS izradi analize sa preporukama. Analize će biti inamjenjene jedinicama lokalnih samouprava i pojedinačnim JP, uključenim u projekat, dok će javne ustanove biti obuhvaćene zajedničkim preporukama u okviru preporuka za JLS.

U slučaju JLS, preporuke se zasnivaju na standardima koje preporučuje TS u okviru istraživanja i rangiranja “Indeks transparentnosti lokalne samouprave - LTI”, uz usklađivanje sa preporučenim (ili već predviđenim) merama i aktivnostima iz lokalnih antikorupcijskih planova.

Za JP, preporuke se zasnivaju na obavezama već predviđenim Zakonom o javnim preduzećima, standardima iz “Indeksa transparentnosti lokalne samouprave – LTI”, (višim standardima iz istraživanja transparentnosti javnih preduzeća “PETRA”).

Analiza početnog stanja

Normativni okvir – Zakon o javnim preduzećima

Aktuelni **Zakon o javnim preduzećima**, u članu 71, („Javnost u radu“) propisuje da je javno preduzeće dužno da **na svojoj internet stranici** objavi:

- radne biografije članova nadzornog odbora, direktora i izvršnih direktora;
- organizacionu strukturu;
- godišnji, odnosno trogodišnji program poslovanja, kao i sve njegove izmene i dopune, odnosno izvod iz tog programa ako javno preduzeće ima konkurenciju na tržištu;
- tromesečne izveštaje o realizaciji godišnjeg, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja;
- godišnji finansijski izveštaj sa mišljenjem ovlašćenog revizora;
- druge informacije od značaja za javnost.

Prema Zakonu, „javno preduzeće donosi dugoročni i srednjoročni plan poslovne strategije i razvoja“. „Za svaku kalendarsku godinu javno preduzeće dužno je da donese godišnji program poslovanja i dostavi ga Vladi, nadležnom organu autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave“. „Javna preduzeća koja se finansiraju iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, godišnji program poslovanja dostavljaju najkasnije u roku od 15 dana od dana usvajanja akta o budžetu Republike Srbije, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave“.

3

Zakon propisuje i da je javno preduzeće čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave dužno da nadležnom organu jedinice lokalne samouprave dostavlja tromesečne izveštaje o realizaciji godišnjeg, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja u roku od 30 dana od dana isteka tromesečja.

Takođe, „javno preduzeće mora imati izvršenu reviziju finansijskih izveštaja od strane ovlašćenog revizora“ i „finansijski izveštaj sa izveštajem ovlašćenog revizora javno preduzeće dostavlja Vladi, nadležnom organu autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, radi informisanja“.

Lokalni antikorupcijski plan

Iz oblasti transparentnosti u vezi sa javnim preduzećima i ustanovama, a iz domena mera za čije je sprovođenje neophodno angažovanje JP odnosno JKP, Model LAP-a predviđa sledeće mere:

4.2.1 Obezbediti potpunu dostupnost informacija o svim organima javne vlasti koje Opština osniva i delom ili u potpunosti finansira ili kontroliše.

4.2.6: Uvesti obavezu objavljivanja dokumenata koji se odnose na upravljanje finansijama svih javnih službi, javnih preduzeća i drugih organizacija koje osniva Opština.

Indeks transparentnosti lokalne samouprave - LTI

Istraživanje LTI obuhvata 18 indikatora povezanih sa javnim preduzećima i javnim ustanovama. Indikatori koji analiziraju stanje na sajtovima javnih preduzeća, odnosno indikatori na čije ispunjavanje svojim delovanjem direktno mogu da utiču JP su sledeći:

Indikator br. 57: Da li posmatrano JP ima svoj sajt?

Ovaj indikator podrazumeva da javno preduzeće koje se posmatra kao uzorak ima funkcionalan internet sajt.

Indikator br 61: Da li je na sajtu JLS ili JP objavljena sistematizacija JP?

Ovaj indikator ocenjuje se na osnovu uzorka - jednog JP. Sistematizacija JP se traži na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JP ili na sajtu JP.

Indikator br. 66: Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni godišnji planovi rada JP?

Ovaj indikator podrazumeva objavljivanje na sajtu JP aktuelnog godišnjeg plana ili objavljivanje tog dokumenta na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JP ili nekoj drugoj stranici gde će biti lako dostupan preko direktnog linka ili funkcionalne pretrage sajta.

Indikator br. 67: Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni izveštaji o radu JP?

Ovaj indikator podrazumeva objavljivanje na sajtu JP kvartalnih izveštaja za prethodni period, ili objavljivanje tih dokumenata na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JP ili nekoj drugoj stranici gde će biti lako dostupni preko direktnog linka ili funkcionalne pretrage sajta.

4

Indikator br. 72: Da li je cenovnik usluga lokalnih institucija/preduzeća dostupan na internetu, na sajtu opštine ili JP/JU?

Da bi indikator bio ocenjen pozitivno potrebno je da budu dostupni cenovnici i posmatranog JP i posmatrane JU (ukoliko postoji cenovnik). Priznaju se sve kombinacije - objavljivanje oba cenovnika na sajtu JLS, oba na sajtovima JP i JU, ili jedan na sajtu JLS; a drugi na sajtu JP ili JU.

Postoje i indikatori na čije ispunjavanje JP mogu da utiču indirektno, na primer kroz dostavljanje odgovarajućih podataka i informacija JLS ili kroz postojanje odgovarajućih podataka na sajtu JP, koje će JLS preuzeti ili redovno preuzimati:

Indikator br. 55: Da li na sajtu JLS postoji poseban segment posvećen javnim preduzećima sa podacima o JP? Ovaj indikator podrazumeva postojanje stranice na kojoj će biti predstavljanja sva JP čiji je osnivač JLS, sa osnovnim podacima o njima. Ta stranica može da se nalazi u okviru menija, na stranici "lokalna samouprava". Pozitivno se boduje i samo postojanje stranice sa spiskom, ali TS preporučuje da to bude stranica na kojoj će se naći **svi relevantni podaci o JP**, čime bi se ispunili kao pozitivni i brojni drugi indikatori iz oblasti "Javna preduzeća i javne ustanove (55-72)". To znači objavljivanje, pored naziva,

adrese, veb sajta, e-mail adrese, telefonskih kontakata, imena direktora i članova NO, takođe i njihovih **profesionalnih biografija**, podataka o postupku izbora direktora i članova NO, **akta o sistematizaciji i broju zaposlenih u JP, cenovnika, planova rada, godišnjih finansijskih izveštaja, kvartalnih izveštaja** ili linkova ka ažurnim stranicama na sajtovima JP gde se svi ovi podaci nalaze.

Indikator br 64: Da li su na sajtu (JLS ili JP) objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JP?

Dokumenti se mogu objaviti na stranici posvećenoj JP i/ili na stranici posvećenoj Komisiji za izbor direktora JP. Kao pozitivno boduje se i ukoliko su dokumenti objavljeni na sajtu JP. Za pozitivnu ocenu ovog indikatora potrebno je da budu objavljene prijave, rang liste, **odluka o izboru sa obrazloženjem.**

Indikator br 71: Da li su podaci o broju zaposlenih u javnim preduzećima objavljeni na sajtu JLS?

Ovaj podatak može se objaviti na posebnoj stranici (sajta JLS) gde će biti podaci o broju zaposlenih u JLS, u upravi, JP, JU, ili na stranici posvećenoj javnim preduzećima ili u informatoru o radu. Kao pozitivno se boduje i kada je broj zaposlenih u JP - pojedinačnim JP, a ne zbirno - dostupan u budžetu, ali TS preporučuje da se podaci o broju zaposlenih izdvoje kao posebna kategorija.

Indeks transparentnosti javnih preduzeća - PETRA

5

Istraživanje obuhvata 30 indikatora podeljenih u četiri oblasti. Za potrebe ova analize izdvojeni su indikatori koji izlaze van okvira već predviđenih obavezama iz Zakona o javnim preduzećima ili preporukama zasnovanim na Indeksu transparentnosti lokalne samouprave:

1. Da li je na sajtu dostupan dokument koji jasno opisuje nadležnost (delatnost) preduzeća?
2. Da li je na sajtu dostupna jasna strategija preduzeća koja opisuje njegov cilj poslovanja/osnivanja i načine ostvarivanja strategije?
3. Da li su javno dostupni zapisnici sa sednica upravnih nadzornih i revizorskih tela preduzeća u proteklih 12 meseci?
4. Da li je na sajtu objavljen popis imovine (ili informacija o najvažnijim/najvrednijim delovima imovine - nekretnine, vozila i sl) preduzeća?
5. Da li je na sajtu objavljen izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja za prethodnih 3-5 godina?
6. Da li su na sajtu objavljeni podaci o dugovima i kreditima preduzeća?
7. Da li su na sajtu objavljeni podaci o novčanim potraživanjima preduzeća?
8. Da li je na sajtu objavljena informacija o politici naplate potraživanja preduzeća?

9. Da li postoji posebna stranica (podstranica) na sajtu preduzeća, posvećena javnim nabavkama?
10. Da li je na sajtu objavljen plan javnih nabavki za tekuću godinu?
11. Da li su pozivi za javne nabavke objavljeni na sajtu?
12. Da li su obrazložene odluke o dodeli ugovora za javne nabavke objavljene na sajtu?
13. Da li je na sajtu objavljen i postoji li individualna politika (pravilnik) preduzeća u vezi sa troškovima reprezentacije? (zahtev nakon uvida, u okviru verifikacije)
14. Da li je na sajtu objavljen i postoji li individualna politika (pravilnik) preduzeća u vezi sa korišćenjem službenih automobila? (zahtev nakon uvida, u okviru verifikacije)
15. Da li je na sajtu objavljen pravilnik/vodič za uzbunjivanje/uzbunjivače?
16. Da li su na sajtu objavljeni podaci (kontakt) o osobi zaduženoj za postupanje sa prijavama uzbunjivača?
17. Da li su podaci o troškovima sponzorstava objavljeni na sajtu?
18. Da li su podaci o troškovima reklamiranja, konsultantskim uslugama i marketinga objavljeni na sajtu?
19. Da li su ugovori za reklamiranje, konsultantske usluge i marketing objavljeni na sajtu?
20. Da li su ugovori za pravne usluge (namena, iznos i sl) objavljeni na sajtu?

6

Aktuelo stanje – JP za upravljanje gradjevinским zemljištem i putevima “Put” Krupanj

Prema preliminarnoj analizi sajta JP Put Krupanj <http://jpputkrupanj.rs/> na stranici “Preduzeće”/”Struktura JP Put” su podaci o direktoru i članovima NO (imena i brojevi i datumi rešenja o imenovanju, nema radnih/profesionalnih biografija)

Na stranici “Dokumenti” su podstranice “Statut” (na njoj su – Statut preduzeća – slika ne može se kopirati, – APR rešenje – o upisu direktora i kontakt podatakai – Odluka o komunalnoj delatnosti – osnivački akt), “Pravilnici” (tu su, pored ostalog, Sistematizacija, Pravilnik o postupku unutrašnjeg uzbunjivanja i Odluka o imenovanju lica za prijem informacija u vezi sa uzbunjivanjem, Pravilnik o koriscenju službenih telefona, Pravilnik o korišćenju službenih vozila, Kodeks ponasanja zaposlenih u javnom sektoru), Cenovnik usluga i “Programi poslovanja” (Program poslovanja JP za 2021. i posebni sektorski programi radova). Nema kvartalnih izveštaja niti finansijskih izveštaja.

1. Stanje u vezi sa obavezama iz Zakona o javnim preduzećima

- 1.1 radne biografije članova nadzornog odbora, direktora i izvršnih direktora;
Nisu nađene na sajtu. Na stranici "Preduzeće"/"Struktura JP Put" su podaci o direktoru i članovima NO (imena i brojevi i datumi rešenja o imenovanju) ali ne i biografije.

- 1.2 organizaciona struktura;
Nalazi se na stranici "Preduzeće"/"Struktura JP Put" gde su i podaci o direktoru i članovima NO.

- 1.3 godišnji, odnosno trogodišnji program poslovanja, kao i sve njegove izmene i dopune, odnosno izvod iz tog programa ako javno preduzeće ima konkurenciju na tržištu;
Na stranici "Dokumenti", na podstranici "Programi poslovanja" nalazi se Program poslovanja JP za 2021. (kao i posebni sektorski programi radova). Dokument je nepretraživ (PDF napravljen od slike/skena stranice).

- 1.4 tromesečne izveštaje o realizaciji godišnjeg, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja;
Nisu nađeni na sajtu.

- 1.5 godišnji finansijski izveštaj sa mišljenjem ovlašćenog revizora;
Nisu nađeni na sajtu.

2. Veza JP sa obavezama JLS na ispunjavanju mera predviđenih Lokalnim antikorupcijskim planom

Opština Krupanj usvojila je Lokalni antikorupcijski plan. LAP sadržinski i po formi odgovara modelu.

Mere koje bi trebalo usvojiti, ne postavljaju direktne obaveze pred JP, ali se, u zavisnosti od organizacije toka informacija, može desiti da JP bude uključeno u realizaciju pojedinih mera kroz dostavljanje odgovarajućih informacija ili kroz obavezu redovnog postavljanja informacija na svom sajtu, kako bi JLS mogla da ih preuzme.

Iz oblasti transparentnosti u vezi sa javnim preduzećima i ustanovama predviđa se:

4.1.5 Obezbediti javnost rada Komisije za sprovođenje konkursa za izbor direktora javnih preduzeća.

Na internet prezentaciji opštine objaviti sva dokumenta o radu Komisije za sprovođenje konkursa za izbor direktora (zapisnici, odluke...)

Kao aktivnost za realizaciju ove mere predviđeno je da se ova obaveza propiše aktom koji je predviđen u skladu sa merom 4.1.1: Doneti Odluku kojom se propisuju uslovi i kriterijumi za imenovanje članova Komisije za sprovođenje konkursa za izbor direktora javnih preduzeća

Stanje realizacije: Na internet stranici Opštine nisu nađeni podaci o aktivnostima Komisije. Nije doneta Odluka kojom se propisuju uslovi i kriterijumi za imenovanje članova komisije za sprovođenje konkursa za izbor direktora javnih preduzeća, već se primenjuje Zakon o javnim preduzećima (član 31. stav 1 i stav 2 tačka 3, član 34. i član 35). Citirani članovi od kriterijuma i uslova propisuju samo da predsednik i članovi komisije ne mogu biti narodni poslanici, poslanici u skupštini autonomne pokrajine, odbornici u skupštinama jedinica lokalne samouprave, kao ni postavljena lica u organima državne uprave, organima autonomne pokrajine ili organima jedinica lokalne samouprave.

4.2.1 Obezbediti potpunu dostupnost informacija o svim organima javne vlasti koje opština osniva i delom ili u potpunosti finansira ili kontroliše.

Na internet prezentaciji opštine objavljen registar svih javnih službi, javnih preduzeća i drugih organizacija koje opština osniva i delom ili u potpunosti finansira ili kontroliše, a koja sadrži informacije o osnivanju, finansiranju, utrošku sredstava, organima upravljanja, rezultatima poslovanja i poslovnim planovima; Uspostavljena obaveza redovnog ažuriranja registra.

Stanje realizacije: Na internet stranici Opštine nisu objavljene sve informacije predviđene merom. Registar nije formiran. Na sajtu postoje osnovni podaci o pojedinim ustanovama, nisu nađeni podaci o javnim preduzećima.

8

4.2.5 (4.2.6 u Modelu) Uvesti obavezu objavljivanja dokumenata koji se odnose na upravljanje finansijama svih javnih službi, javnih preduzeća i drugih organizacija koje osniva opština.

Usvojen interni akt kojim se reguliše objavljivanje svih dokumenata koji se odnose na upravljanje finansijama javnih preduzeća, ustanova, organa i organizacija koje osniva opština;

Usvojiti akt „Pravilnik o finansijskom upravljanju i kontroli“

Stanje realizacije: Nije usvojen interni akt -Pravilnik o finansijskom upravljanju i kontroli.

- 3. Stanje u vezi sa LTI indikatorima povezanim sa stanjem u JP (umesto JKP 1. maj, koje je posmatrano kao uzorak kada je ocenjivana opština Krupanj, za potrebe ove analize posmatrano je kako bi indikatori bili ocenjeni da je posmatrano JP Put)**

Indikator br. 57: Da li posmatrano JP ima svoj sajt?

POZITIVNO - JP "Put" ima svoj internet sajt.

Indikator br 61: Da li je na sajtu JLS ili JP objavljena sistematizacija JP?

POZITIVNO – Na sajtu JP objavljena je sistematizacija (JLS nema segment posvećen JP)

Indikator br 64: Da li su na sajtu objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JP?

NEGATIVNO – Na sajtu JP objavljen je samo broj rešenja, na sajtu JLS nema stranice posvećene Komisiji za izbor direktora na kojoj bi bili svi traženi podaci.

Indikator br. 66: Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni godišnji planovi rada JP?

POZITIVNO – Na sajtu JP objavljen program rada za 2021. godinu. JLS nema segment posvećen JP.

Indikator br. 67: Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni izveštaji o radu JP?

NEGATIVNO – Na sajtu JP nema izveštaja o radu, JLS nema segment posvećen JP.

Indikator br 71: Da li su podaci o broju zaposlenih u javnim preduzećima objavljeni na sajtu JLS?

9

POZITIVNO – JLS nema segment posvećen JP, ali je podatak nađen u okviru budžeta..

Indikator br. 72: Da li je cenovnik usluga lokalnih institucija/preduzeća dostupan na internetu, na sajtu opštine ili JP/JU?

POZITIVNO – Na sajtu JP je cenovnik. JLS nema segment posvećen JP.

4. Stanje u vezi sa indikatorima PETRA

1. Da li je na sajtu dostupan dokument koji jasno opisuje nadležnost (delatnost) preduzeća?

POZITIVNO – Na sajtu JP su odluka o komunalnoj delatnosti i statut.

2. Da li je na sajtu dostupna jasna strategija preduzeća koja opisuje njegov cilj poslovanja/osnivanja i načine ostvarivanja strategije?

DELIMIČNO POZITIVNO – Na sajtu JP su statut i odluka o komunalnoj delatnosti, ali nema srednjoročne i dugoročne strategije. Izvodi iz strategije su u programu poslovanja.

3. Da li su javno dostupni zapisnici sa sednica upravnih nadzornih i revizorskih tela preduzeća u proteklih 12 meseci?

NEGATIVNO – Nije nađeno na sajtu JP.

4. Da li je na sajtu objavljen popis imovine (ili informacija o najvažnijim/najvrednijim delovima imovine - nekretnine, vozila i sl) preduzeća?

NEGATIVNO – Nije nađeno na sajtu JP.

5. Da li je na sajtu objavljen izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja za prethodnih 3-5 godina?

NEGATIVNO – Nije nađeno na sajtu JP.

6. Da li su na sajtu objavljeni podaci o dugovima i kreditima preduzeća?

POZITIVNO – U godišnjem programu je podatak da preduzeće nema kreditnih zaduženja.

7. Da li su na sajtu objavljeni podaci o novčanim potraživanjima preduzeća?

DELIMIČNO POZITIVNO – Na sajtu JKP je podatak o zibrnim potraživanjima.

8. Da li je na sajtu objavljena informacija o politici naplate potraživanja preduzeća?

10

NEGATIVNO – Nije nađen takav dokument.

9. Da li postoji posebna stranica (podstranica) na sajtu preduzeća, posvećena javnim nabavkama?

POZITIVNO – Na sajtu JKP postoje stranice sa planom nabavki i sa oglašnim nabavkama (pod naslovom "Konkursi").

10. Da li je na sajtu objavljen plan javnih nabavki za tekuću godinu?

POZITIVNO – Na sajtu JKP postoji stranica sa planom nabavki za 2021. godinu.

11. Da li su pozivi za javne nabavke objavljeni na sajtu?

DELIMIČNO POZITIVNO – Na sajtu JKP oglašena je jedna nabavka u 2021. godini, ali nisu nađene dve objavljene pre toga (na Portalu JN su oglašene tri nabavke u 2021. godini). Za te dve nabavke su nađene odluke o dodeli ugovora.

12. Da li su obrazložene odluke o dodeli ugovora za javne nabavke objavljene na sajtu?

DELIMIČNO POZITIVNO – Na Portalu JN su oglašene tri JN, na sajtu je nađen oglas za jednu, a za dve su nađene odluke o dodeli ugovora.

13. Da li je na sajtu objavljen i postoji li individualna politika (pravilnik) preduzeća u vezi sa troškovima reprezentacije?

NEGATIVNO – Nije nađen na sajtu.

14. Da li je na sajtu objavljen i postoji li individualna politika (pravilnik) preduzeća u vezi sa korišćenjem službenih automobila? (zahtev nakon uvida, u okviru verifikacije)

POZITIVNO – Na sajtu JP je pravilnik o korišćenju službenih vozila.

15. Da li je na sajtu objavljen pravilnik/vodič za uzbunjivanje/uzbunjivače?

POZITIVNO – Na sajtu JP je pravilnik o postupku unutrašnjeg uzbunjivanja.

16. Da li su na sajtu objavljeni podaci (kontakt) o osobi zaduženoj za postupanje sa prijavama uzbunjivača?

POZITIVNO – Na sajtu JP je odluka o imenovanju lica, sakontakt telefonom i e-mail adresom.

17. Da li su podaci o troškovima sponzorstava objavljeni na sajtu?

POZITIVNO – U programu poslovanja vidi se da nisu planirani troškovi.

11

18. Da li su podaci o troškovima reklamiranja, konsultantskim uslugama i marketinga objavljeni na sajtu?

POZITIVNO – U programu poslovanja vidi se da nisu planirani troškovi.

19. Da li su ugovori za reklamiranje, konsultantske usluge i marketing objavljeni na sajtu?

POZITIVNO – U programu poslovanja vidi se da nisu planirani troškovi.

20. Da li su ugovori za pravne usluge (namena, iznos i sl) objavljeni na sajtu?

DELIMIČNO POZITIVNO – U programu poslovanja vidi se da nisu planirani troškovi u 2020. godini. Nema izveštaja o realizaciji iz kojih bi se videlo da li su troškovi ipak ostvareni.

Preporuke – JP “Put Krupanj”

Preporuke su grupisane po dva osnova – (I) prema poglavljima u skladu sa analizom stanja i (II) prema stepenu potrebnog angažovanja i potrebnih resursa za ispunjavanje onoga što su propisane obaveze i viši nivo transparentnosti u skladu sa LTI i PETRA standardima.

I – preporuke za unapređenje transparentnosti JP “Put Krupanj” Krupanj

Na početku treba napomenuti da sajt JP Put ima strukturu na kojoj je, bez većih intervencija, moguće objaviti informacije i dokumenta koje su već pobrojane i koje će ovde biti sistematizovane. S druge strane, već je objavljen niz dokumenata i informacija koje JP Put, uz sve nedostatke (u nekim slučajevima značajne nedostatke, s obzirom na to da se ne isunjavaju sve obaveze iz ZoJP), svrstavaju među lokalna JP sa većim nivoom transparentnosti od proseka.

Potrebno je da JKP objavi i redovno ažurira sve informacije i dokumenta u skladu sa obavezom propisanom članom 71. Zakona o javnim preduzećima.

Pre toga TS preporučuje da se, kao najjednostavnije rešenje, na postojećoj stranici “Preduzeće”/”Struktura JP Put” objave biografije direktorke i članova NO u formi profesionalnog CV-a (po mogućnosti u EU formatu, bez nepotrebnih ličnih podataka) i da sve biografije budu stilski ujednačene. Čest je slučaj da direktor i članovi NO samostalno izrađuju biografije, koje se potom znatno razlikuju u kvalitetu, sadržaju i formi. Biografija u svakom slučaju treba da pokaže da direktor i član NO ispunjava zakonske uslove za funkciju koju obavlja, što podrazumeva da sadrži precizne podatke o godinama kada su stečene određene kvalifikacije, provedenom vremenu na pojedinim poslovima, funkcijama.

TS preporučuje da se podstranica “Dokumenti”/”Programi poslovanja” preimenuje u “Dokumenti”/”Poslovanje” i da se na njoj otvore dodatne podstranice “Programi poslovanja”, “Izveštaji” i “Finansijski izveštaji”. Na tim stranicama potom, složeno po godinama na koje se odnose, treba postaviti odgovarajuće dokumente (Programe i njihove izmene i dopune, godišnje i kvartalne izveštaje, finansijske izveštaje sa izveštajima revizora. Strateška akta (dugoročni i srednjoročni planovi poslovne strategije i razvoja) mogu se objaviti na ovoj stranici, na mestu gde su programi poslovanja (pre razdvajanja po godinama) ili kao posebna stavka u okviru menija “Poslovanje” ili na stranici “Statut” koja se može preimenovati u “Akta” ili “Opšta skta”.

12

TS preporučuje da se internim aktom uredi ceo postupak objavljivanja navedenih informacija, odnosno ispunjavanja obaveza iz člana 71. ZoJP. To se može učiniti aktom direktora i/ili unošenjem navedenih obaveza u akt o sistematizaciji poslova. Tom prilikom treba imati u vidu da će TS, u okviru analize za povećanje transparentnosti opštine Krupanj u oblasti povezanoj sa JP i javnim ustanovama, preporučiti da usvoji skupštinski akt koji će obavezati JP čiji je osnivač da dostavlja određene informacije (ili da ih učine dostupnim na svom sajtu radi preuzimanja) odgovornom licu u opštini radi objavljivanja na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JP (kao i uspostavljanje sličnih obaveza JU). Zbog toga preporučujemo koordinaciju sa opštinom Krupanj u vezi sa ovim pitanjem i unošenjem navedenih obaveza iz skupštinskog akta u interni akt JKP “Put Krupanj”.

Na taj način će se istovremeno urediti i ispunjavanje obaveza JP u vezi sa realizacijom mera LAP-a 4.2.1 i 4.2.6.

U vezi sa ostvarivanjem višeg nivoa transparentnosti, a u skladu sa standardima koje predviđaju LTI i PETRA, TS preporučuje:

- Na stranici gde je pravilnik o sistematizaciji objaviti (i redovno ažurirati, tako da se vidi na koji datum se odnose podaci) podatak o aktuelnom broju zaposlenih.
- Na stranici “Preduzeće”/”Struktura JP Put”, gde su podaci o direktorki i članovima NO (imena i brojevi i datumi rešenja o imenovanju) i gde bi trebalo objaviti i njihove radne biografije, objaviti i odluke/rešenja o imenovanju.
- Objaviti srednjoročni i dugoročni plan poslovne strategije preduzeća na neki od načina opisan u prethodnom poglavlju
- TS preporučuje da se na stranici “Preduzeće”/”Struktura JP Put”, gde su podaci o direktorki i članovima NO otvori posebna podstranica posvećena sednicama NO “Sednice Nadzornog odbora” na kojoj bi se objavljivale odluke donete na sednicama. Najtransparentnije rešenje bi se postiglo formiranjem posebne stranice posvećene nadzornom odboru (primer: <https://www.putevi-srbije.rs/index.php/sr/organizacija/organi-javnog-preduze%C4%87a/nadzorni-odbor>)
- TS preporučuje da se na sajtu preduzeća (na stranici “Akta” (preimenovana stranica “Statut”) ili na posebnoj stranici koja bi se formirala u segmentu “Preduzeće” ili na postojećoj stranici “Preduzeće”/”O nama” objavi popis imovine ili izvod koji bi sadržavao informaciju o najvažnijim/najvrednijim delovima imovine, kao što su nekretnine, vozila i sl.
- U vezi sa objavljivanjem podataka o o novčanim potraživanjima preduzeća, što je jedan od indikatora, odnosno standarda, koje postavlja PETRA, ta informacija delimično postaje dostupna javnosti kada se redovno objavljuju kvartalni izveštaji i finansijski izveštaji. Potpuna transparentnost bi podrazumevala da se, pored ukupnog iznosa potraživanja (na osnovu prodaje), kao jedne od računovodstvenih klasifikacija, javnosti predoče lako razumljivi podaci o iznosima potraživanja na osnovu prodaje, izvršenih radova i usluga, po kategorijama (fizička lica, pravna lica – javni sektor, privatni sektor i sl), uz imenovanje najvećih dužnika – pravnih lica.
- TS preporučuje da se, ukoliko postoji, na stranici “Akta” (preimenovana stranica “Statut” ili “Pravilnici” objavi akt usvojen na nivou preduzeća ili odgovarajući akt opštine Krupanj koji reguliše materiju politike naplate potraživanja (odluka o reprogramu duga i sl). Ovaj akt se može objaviti i na stranici “Cenovnici”.
- TS preporučuje da se na sajtu preduzeća objavljuju dokumenta u vezi sa javnim nabavkama, tako da bude moguće pogledati i dokumenta iz prethodnih godina. To se odnosi i na planove JN, aktuelne raspise, ali i one koji su okončani, kao i informacije o toku postupka i informacije o zaključenim ugovorima (a po mogućnosti i same ugovore”. Ukoliko je ovo neizvodljivo (a deluje da nije s obzirom na to da se godišnje sprovodi mali broj JN), TS preporučuje da se postavi informacija o svakoj JN sa direktnim linkom na svaku pojedinačnu JN na Portalu JN (primer: <https://www.sombor.rs/gradska-uprava/javne-nabavke-2/javne-nabavke-u-toku-sl-glasnik-rs-broj-91-2019/>). Razlog za ovu preporuku jesu slučajevi kada je otežano pronalaženje konkretnog naručioca ili konkretne javne nabavke na Portalu, bilo zbog sličnih naziva, potrebe da se unese precizan naziv

naručioca, ili zbog slovničkih grešaka u predmetu nabavke ili nekoj drugoj ključnoj reči za pretragu, što rezultira nemogućnošću pronalaženja željenih podataka.

- Preduzećima koja sprovode veći broj JN i nemaju kapaciteta da sve dokumente objavljuju i na svom sajtu, TS kao najjednostavnije rešenje preporučuje postavljanje obaveštenja na sajt naručioca, odnosno JKP, da su plan JN i pozivi, dokumentacija i odluke i obaveštenja dostupni na Portalu JN, sa linkom ka Portalu.
- TS preporučuje da se, ukoliko bude troškova za za reklamiranje, konsultantske usluge, marketing, pravne usluge, objave ugovori za ove usluge. To je moguće učiniti na posebnoj podstranici (npr "Ugovori") u okviru stavke "Dokumenti".

II – preporuke za unapređenje transparentnosti JP "Put Krupanj" Krupanj, grupisane po dinamici objavljivanja/ažuriranja, a unutar tih podela, po potrebnom angažovanju za njihovo postavljanje i redovno ažuriranje, od manje zahtevnih (i onih koje su zakonska obaveza), ka zahtevnijim (i onim koje obezbeđuju dodatni nivo transparentnosti).

Jednokratno – manja frekvencija od jednom godišnje

- Urediti stranice na sajtu na kojima će se objavljivati sve informacije u skladu sa Zakonom o JP. Detaljni su dati u prethodnom poglavlju.
- Objaviti i redovno ažurirati (u slučaju značajnih promena u biografiji u oblastima koje se tiču stručnosti i obrazovanja) radne biografije članova nadzornog odbora i direktora. Urediti biografije da budu u istoj ili sličnoj formi.
- Na stranici "Preduzeće"/"Struktura JP Put" objaviti rešenja (sa obrazloženjem) o imenovanju direktora i rešenje (odnosno rešenja) o imenovanju predsednika i članova nadzornog odbora
- Na stranici gde su programi poslovanja (pre razdvajanja po godinama) objaviti strateška akta (dugoročni i srednjoročni planovi poslovne strategije i razvoja) ili ih objaviti kao posebnu stavku u okviru menija "Poslovanje" ili na stranici "Statut" koja se može preimenovati u "Akta" ili "Opšta skta".
- Nakon uređenja stranica na kojima će se postavljati dokumenti u vezi sa poslovanjem, propisani ZoJP, postaviti na sajt programe poslovanja za prethodne godine, kvartalne izveštaje za prethodni period, sortirane po godinama, godišnje finansijske izveštaje za prethodni period.
- Ukoliko postoji odluka preduzeća ili SO Krupanj ili opštinskog veća, na stranici "Akta" ili "Pravilnici" (i/ili "Cenovnik usluga") objaviti akt kojim je regulisana politike naplate dugova (odluka o reprogramu dugova i sl)
- Internim aktom urediti postupak ispunjavanja obaveza iz člana 71. ZoJP u vezi sa objavljivanjem informacija i dokumenata na sajtu. To se može učiniti aktom direktora i/ili unošenjem navedenih obaveza u akt o sistematizaciji poslova.
- Urediti segment sajta posvećen javnim nabavkama, tako da budu vidljive i JN iz prethodnog perioda, na neki od načina opisan u prethodnom poglavlju.
- Na stranici "Menadžment" otvoriti posebnu podstranicu "Sednice Nadzornog odbora" na kojoj bi se objavljivale odluke donete na sednicama. Najtransparentnije rešenje bi se postiglo formiranjem posebne stranice posvećene

nadzornom odboru (primer: <https://www.putevi-srbije.rs/index.php/sr/organizacija/organi-javnog-preduze%C4%87a/nadzorni-odbor>)

Jednom godišnje

- Redovno objavljivati program poslovanja. Ukoliko nije data saglasnost osnivača, a prošao je značajan vremenski periodu u odnosu na rok za dostavljanje, poželjno je da se na mestu gde bi trebalo objaviti program poslovanja postavi obaveštenje o razlogu za njegovo neobjavljivanje.
- Redovno objavljivati finansijske izveštaje sa mišljenjem ovlašćenog revizora
- Na sajtu preduzeća (na stranici "Akta" (preimenovana stranica "Statut") ili na posebnoj stranici koja bi se formirala u segmentu "Preduzeće" ili na postojećoj stranici "Preduzeće"/"O nama" objavljivati popis imovine ili izvod koji sadrži informaciju o najvažnijim/najvrednijim delovima imovine, kao što su nekretnine, vozila i sl.
- U vezi sa objavljivanjem podataka o o novčanim potraživanjima preduzeća, što je jedan od indikatora, odnosno standarda, koje postavlja PETRA, ta informacija delimično postaje dostupna javnosti kada se redovno objavljuju kvartalni izveštaji i finansijski izveštaji. Potpuna transparentnost bi podrazumevala da se, pored ukupnog iznosa potraživanja (na osnovu prodaje), kao jedne od računovodstvenih klasifikacija, javnosti predoče lako razumljivi podaci o iznosima potraživanja na osnovu prodaje, izvršenih radova i usluga, po kategorijama (fizička lica, pravna lica – javni sektor, privatni sektor i sl), uz imenovanje najvećih dužnika – pravnih lica. To može biti deo programa poslovanja, u delu u kome se osvrće na rezultate u protekloj godini.

15

Tromesečno

- Redovno objavljivati tromesečne izveštaje o izvršenju programa poslovanja. Nema prepreka za objavljivanje odmah po njihovom donošenju, odnosno kada ih usvoji NO
- Plan javnih nabavki, čije je objavljivanje po novom Zakonu o JN obavezno samo na Portalu JN, objavljivati i na sajtu JKP, na stranici posvećenoj javnim nabavkama (frekvencija zavisi od dinamike usvajanja izmena i dopuna plana)

Mesečno ili češće

- Redovno ažurirati podatak o broju zaposlenih. TS preporučuje da se ovaj podatak učini dostupnim na stranici gde je pravilnik o sistematizaciji.
- TS preporučuje da se javne nabavke i dalje oglašavaju (i da se postavljaju informacije o toku postupka) i na sajtu naručioca, odnosno JKP, na način opisan u prethodnom poglavlju.
- TS preporučuje objavljivanje ugovora za reklamiranje, konsultantske usluge i marketing, kao i ugovora za za pravne usluge, ili informacije da preduzeće u prethodnom periodu nije imalo troškove iz pomenutih kategorija. Ovi ugovori

moгу se objaviti na posebnoj podstranici (npr “Ugovori”) u okviru stavke “Dokumenti”. Dinamika zavisi od broja ugovora i dinamike njihovog zaključivanja.